

EESTI HÄÄL

ESTONIAN NEWS - eestlaste ajaleht Suurbritannias

asutatud 1947

Nr. 2394

1. august 2019

EESTLASTE LASTE SUVELAAGER INGLISMAAL 70

Laupäeval 17. augustil toimub Catthorpe Manoris, Leicestershire'is Inglismaa Eestlaste Noorte ja Laste Suvelaagri lõpupidu. 1949. aastal leidis aset esimene laste suvelaager Inglismaal. Laste suvekodu toimus Woking'is ja kestis 5. augustist kuni 25 augustini. 70 aastat on möödunud ja laste suvelaager Inglismaal on väidetavalt kõige kauem püsiv väliseestlaste lastelaager, mis on toimunud järjekindlalt ja vahetpidamata igal suvel 1949ndast aastast. Palun tulge ja toetage seda tähtsat juubeli pidu!

Kavas esinevad noorte suvelaagri koor ja noorte suvelaagri rahvatantsijad ning külalisesinejad Londoni Rahvatantsurühm 'Estonian Folks' ja Londonis asuv eestlaste bänd 'ÕÕ'. On võimalusi kuulata mälestusi endistest suvelaagritest. Päeva jooksul saab veel nautida ühislaua, laste ja noorte tööde näitust, tomboolat ning superloterii. Õhtul toimub tants, bänd 'ÕÕ' esinemine ja seltskondlik koosviibimine.

Kõik eestlased ja nende sõbrad on väga oodatud! Eriti oodatud on kõik endised laagrilised ja kasvatajad!

Üritusel on hea võimalus kohata vanu sõpru ja tuttavaid ning meenutada koos veedetud suvelaagrite aegu!

ESIMENE EESTLASTE LASTE SUVELAAGER (SUVEKODU) 1949. aastal

Eesti Hääl 12. august 1949

Neljapäeval, 4. augustil avati Wokingis eesti laste suvekodu. Neljapäeval ennelõunal saabusid väljaspool Londonit elavad lapsed 3-me jaama, Londoni kus neil igas kohas vastuvõtjad ees olid, kes lapsed viisid Waterloo jaama, kus ühises grupis lõuna ajal sõideti Wokingi ja sealt autodega suvikodusse, mis asub suure, kauni pargiga inglise tütarlaste kooli ruumes. Suvekodus on praegu juba 42 last – maksimum arv lapsi, keda saab mahutada. Pärast tähtpäeva tulnud sooviavaldusi ei saanud enam rahuldada.

Laste meeleolu suvekodus on hea. On välja töötatud täpne päevakava, mis võimaldab lastel ka vabalt mängida suure pargis. Elurõõmsat lasteväge valvab Salme Pruuden lastekodu juhatajana koos kahe abilisega.

Juba käivad suvekodus ka ettevalmistused suureks suvepeoks, mis leiab aset suvekodus 21. augustil,

algusega kell 3 pl. Peole on teretunud kõik lastevanemad kui ka Londonis ja selle lähemas ümbruses elavad eestlased. Peol tahavad üle Inglismaa suvekodusse kogunud eesti lapsed näidata oma võimud laulu, tantsu, näitlemise ja kes teab kõik veel missugustel aladel.

Lastekodu ja tema noorte elanikkude elust-olust toome pikema kirjutuse järgmises „Eesti Häälles.”

Eesti laste keskel suvekodus

Rõõmsa kellamängu saatel inglise kiriku tornist, mis asub just selle pargi kõrval, mille põue ärapeidetult asub St. Mary tütarlastekool maja Wokingis, astume põlispuudest alleed pidi eest laste suvekodusse.

Esimesena tabab pilk grupp pisikesi poisse ja tüdrukuid, kes kasvatajana pr. Kivisilla juhatusel ja näpunäiteil sagivad sipelgatena haljal murul. Eemal mängivad suuremad tütarlapsed palli ja samas lähedal on poisid väga innukalt – kriketimängu juures! *järgneb lk2*

Eestlaste laste- ja noorte suvelaager aastal 2009

1949. aastal

Koolimaja alumise korra aknast pistab peakese välja väike Irja. Selgub, et klassiruumiski käib vilgas tegevus: tütarlapsed kasvatajana ja halastajaõe pr. Kuroli juhtimisel joonistavad ja maalivad nägusaid suvepeo kutseid ja kavasid, kui ka dekoratsioone ja kostüüme. Siit leiame ka suvekodu juhatajana Salme Pruuden'i, kelle energiakülluse tõttu esimene eesti laste suvekodu Inglismaal teoks saigi.

Kuuleme Salme Pruudenilt, et tal on põhjust rahul olla. Lapsed on kõik terved, tuju hea ja pahandust pole tekitanud isegi need rohkete õuntega õunapuud, mis kuuluvad inglise kooli ja milledelt õunte noppimine on keelatud. Parajasti tuleb meie juurde õunapuude piirkonnast väike 3-aastane Rein, kes on suvekodu suurim individualist, kuna armastab omaette retkeid ja ütleb: „Õunad on nii ilusad puude otsas – aga ma ainult vaatasin neid.”

Tõesti, Londonist, Leicesterist, Cordhamist, Southamptonist, Bournemouthist ja mujalt suvekodusse tulnud eesti lapsed naudivad siin puhkust, mis muidu mõnelgi oleks jäänud saamata. Tuleb vaid meenutada seda väikest poissi, kelle mõlemad vanemad on tööl ja kes veetis oma päevad üksinda väikeses kitsas kambris. Esimestel päevadel suvekodus oli see poiss nagu joobunud ruumide ja pargi avarusest, kes ometi kord võis välja hõisata seda, mida kitsas ruumis oli kogunud ühetoonilistel tundidel lapsesüdamesse.

Ja eesti keel, ja laul ja mäng. Laste kodus on nii mõnigi laps, kelle vanemad enne sõda tulid Inglismaale ja kes olid emakeele peagu ära unustanud. Näiteks, kui väike Ann Londoni eesti kooli tuli, siis ei osanud ta eesti keelt, kuid nüüd ei jäta ta onuga vesteldes enam ühki vastust võlgu, kuigi võõras hääldamine on muidugi tunduv. Suurimaks probleemiks näib olevat valvamine, et need lapsed omavahel mitte inglise keelt ei kipuks rääkima suvekodus. Ilmneb ju isegi tööskeemi all Inglismaale tulnud vanematega laste seas inglispärast eesti keele hääldamist. Kõik lapsed käivad inglise koolis.

Nendega vesteldes jutustavad nad ühest suust, et edasijõudmine koolis ei valmista neile mingisugust raskust, läbisaamine õpetajatega ja kaasõpilastega on hea. Selgub, et isegi kriketimängus on eesti poisid edukad, nagu on ilmnenu koolis võistlustel. Poisid leiavad, et kriket on põnev mäng ja pole sugugi imestada, kui kord vabale kodumaale tagasijõudes nende noorte kaudu see meie generatsiooni poolt puht inglaslikuks peetud sport ka meil levib.

S. Pruudeni juhtimisel külastame magamisruume. Igas väiksema lastega toas magab ka üks kasvataja. Siirdume kooki, kus prl. Riiseman kokana ja pr. Lepik abilisena on ametis lõunasöögi ettevalmistusega, kusjuures toidu lauale kandmisel on abiks suuremad tütarlapsed. Seal helisebki kell ja lapsi valgub pesemisruumis, kust puhaste

kättega asutakse rivvi, et koos minna söögituppa. Igaüks jääb seisma oma tooli taha, kuni väike Armas ütleb söögipalve. Siis algab lõunasöök, millest ka meie koos IEÜ esimehe kapten B. Nelbergiga osa võtame. Rammusa ja kuivainest tiheda supi järele külm praad pruunide kartulitega ja magusroaks pirn. Pärast sööki vaikusehetk ja siis puhkus.

Kuid kasutame siinkohal juhust tutvustada lugejaid suvekodu päevakavaga. Kell 8 hommikul on äratus ja seejärel ilusa ilmaga 10 minutit hommikuvõimlemist väljas, millest innukalt osa võetakse ja mille uudiseid harjutusi huviga jälgib ka inglise kooli juhtkond, kes elab samas majas. Kell 9 on hommikusöök, siis 2 tundi klassitööd lauluharjutusega, näidendiprooviga jne. Kell 11 on hommikuoode võileibadega või oma küpsetatud pagarisaadustega ja joogiga. Pärast vaba aega on kell 1 lõunasöök, kell pool-kaks kuni 3-ni puhkus ja siis tavaliselt minnakse metsa õhtuoodet kaasa võttes. Ka inglise koolijuhatajad on meie lapsed viinud ekskursioonidele ja Miss Auer korraldas suvekodule omal kulul välisõidu omnibussiga mereranda. Õhtusöök on pool-7 ja kell 7 kogunevad lapsed lipulauluks väljakule. Pärast seda on suur pesemine päevatolmust. Vanemad lapsed võivad kella 9-ni väljas olla, kuid kell 10 peab valitsema vaikus ja lapsed välja puhkama elamusrohkest päevast. Vahepeal on veel suur kirjade kirjutamine isadele-emadele, kusjuures suuremad väikestele tähed ette kirjutavad ja need siis oma käega kirjutavad enda südamlilikud tervitused. *järgneb lk3*

Laste suvekodu Bottisham'is 1950

(vasakul) - "Noored Kalevid" sammuvad lipu heiskamisele; (paremal) - poiste ja tüdrukute grupid.

Sin nad on: lepatriinud, kullerkupud . .

LASTE SUVEKODU 1949**Eesti lapsed ootavad külalisi!**

21. aug. toimub laste suvekodus pidu, mille kavas on laste koorilaulu, võimlemise ja tantsu ettekandeid ning näidend. Lapsed loodavad näha rohkesti külalisi, lastevanemaid ja kõiki laste sõpru. Teretulnud on kõik onud ja tädid.

Suvekodu pidu

Pühapäeval kogunes üle poolesaja kaasmaalase Wokingi, eesti laste suvekodusse, et kaasa elada laste suvepeole, mis leidis aset suvekodu aias. Pärast ühendatud lastekoori lipulaulu esitamist laulis väikeste laste koor ja siis vanemate laste koor. Koore juhatas õpet. A. Kivisilla. Pärast Irja Nurmet'i deklatsiooni võimlesid tütarlapsed õpet. V. Kuroli juhatusel ja lastegrupid esitasid kolm väikest ringmängu.

Kava teine osa algas „Sipelgate paraadiga” näidendist „Sääse seiklused”, kus agarate sipelgate kõrval olid kaastegevad veel sääse-neiu ja ämblik. Lõbusaks lõpp-palaks kujunes tsirkus. Marsi helidel defileerisid väikesed „artistid”: akrobaadid, kunstratsutajad, tantsitar, hiromant, trummardid jne. tsirkuse direktoriga Tõnu Kokkeriga eesotsas pealtvaatajate ees ja sooritasid publiku naeru saatel oma numbrid.

Peoõhtu näitas, et IEÜ suvekodus veetsid lapsed kasulikult oma puhkuse ja neil oli täiskasvanuilegi midagi pakkuda. Seda IEÜ üritust võib pidada täiesti õnnestunuks.

Eesti Hääl august. 1949

LASTE SUVELAAGER 2019**Lapsed ootavad külalisi!****A GREAT DAY OUT FOR THE WHOLE FAMILY**

Estonian Children's Summer Camp 70th Anniversary

13:30 Saturday 17th August 2019 at Catthorpe Manor

Programme

Children's choir and dance group

Reminiscences of previous camps

Guest performers

Estonian Folks dance group from London

London based Estonian band 'ÖÖ'

Community singing, tombola and super lottery

Display of art and craft work

Bar and food available throughout the day

Entry:
Free for children under 16
Adults £10.00
Senior citizens £7.00
Evening only £7.00

LASTE SUVELAAGER 2009

Catthorpe'is

LASTE SUVEKODU 1950

27. aug 1950 Bottisham'is

Foto: Cambridge Daily News

LAULU- JA TANTSUPIDU 150 'MINU ARM'

'Istusin koos sõpradega laulupeo väljakul. Päike paistis. Laulud kõlasid. Mida võiks elust rohkem tahta?' KS

Eestlased üle maailma tulid kokku Tallinna tähistama laulupeo 150ndat juubelit. Kus teises riigis on leida rohkem kui kümme tuhat tantsijat rahavarietes, kes esinevad kolm korda kahe päeva jooksul. Kas väike vihmasadu rikub tantsu? Ei. Edasi siis laulupeole laupäeval ja pühapäeval. Hästi organiseeritud rongkäik laupäeval algas varasel õhtupoolikul ning viimased lauljad ja tantsijad jõudsid lauluväljakule kuus tundi hiljem. Lauljad ja tantsijad kohtusid juhuslikult paljude sõpradega tänava ääres. Pühapäeval oli lauluväljak puupüsti täis lauljatest ning pealtvaatajatest. Neid oli vist rohkem kui 100 000! Peaks küsima linna valitsuselt, kas publiku arv on piiratud. Kas oli ruumi liikuda? Kas sabad igal pool olid liiga pikad? Aga mis sellest - kontsert valmistas palju rõõmu ja armastust kõigile. Anon.

Foto: Toomas Ojasoo

EUROOPA EESTLASTE KOOR - ESTONIAN EUROPEAN CHOIR

Tantsuväljakul 10 000+ tantsijat

As a member of the Estonian European choir, preparations for the song festival had begun a while ago.

The events began with a parade through the streets of Tallinn. I couldn't believe how many participants there were. People from around the globe had descended into this small country to celebrate this anniversary song and dance festival. Tallinn was filled with blue, black and white flags and colourful national costumes.

The opening ceremony began with the lighting of the torch with the sounds of the song 'Koit' which was a truly emotional experience. I enjoyed the repertoire of songs in Saturday's concert.

It was lovely weather for Sunday's concert. I listened to some of the other singers before I walked on to the stage with thousands of others. I felt immensely proud to be Estonian and to share the passion and power of the singing with my husband spectating for the first time. Karin Blakeley

Astrid Edwards writes - This is the third time I have participated in this momentous event as part of the European Estonian Choir. Preparations with a new repertoire began last year. As the festival approached, Estonians from around the world congregated in Tallinn, either to take part as a singer or dancer or as an onlooker. After rehearsals the traditional parade to the song festival venue took place on Saturday, with people, both sides of the road, cheering us along. The official opening commenced with 'Koit' and the lighting of the flame. The main event the following day attracted thousands - young and old. The whole experience of being involved in this unique event was truly memorable and I wouldn't have missed it for the world.

PRESIDENT KALJULAIID PARIISIS

President Kaljulaid arutas Pariisis Euroopa kaitsekoostöö tulevikku

President Kersti Kaljulaid osales 14. juulil Pariisis Elysee palees toimunud lõunasöögil, kus Prantsusmaa juhitud Euroopa kaitsevalmiduse algatusse panustavate riikide valitsus- ja riigijuhid arutasid Euroopa kaitsekoostöö tuleviku üle.

"On väga positiivne, et Euroopa Liit on võtmas aina suuremat vastutust oma kodanike julgeoleku ja kaitse korraldamisel. Samas tuleb seda teha viisil, mis ei dubleeriks NATO-t, vaid säilitaks senist tugevat Atlandiülelist sidet. Seetõttu võiks üheks Euroopa Liidu kaitsekoostöö tulevikusuunaks olla end seni väga hästi õigustanud Euroopa Liidu ümberjagamismehhanismide laiendamine kaitsevaldkonnale," ütles president Kaljulaid.

Samuti arutasid riigi- ja valitsusjuhid ka Venemaad, Arktikat, küberjulgeolekut ja tehnoloogia tulevikku puudutavate küsimuste üle.

Prantsuse presidendi Emmanuel Macroni initsiatiivil kokku kutsutud Euroopa kaitsevalmiduse algatuses osalevad Eesti, Ühendkuningriik, Saksamaa, Belgia, Holland, Taani, Soome, Hispaania, Portugal ja Rootsi. Algatuses osalevad riigid vahetavad omavahel infot piirkondliku julgeoleku, Saheli-aluse Aafrika, ühisoperatsioonidel osalemise jms teemal.

Samuti osaleb Eesti Prantsusmaa juhitalval operatsioonil Barkhane Malis. Prantsuse kaitseväelased panustavad ka Eestis paiknevasse NATO lahingugruppi.

Vabariigi Presidendi Kantselei
Kommunikatsiooniosakond

Estonian world review

ANDRES TAULI MÄLESTUSKIVI

Peapiiskop Viilma õnnistas peapiiskop emeerituse Andres Tauli mälestuskivi.

EELK peapiiskop Urmas Viilma õnnistas Tallinnas Metsakalmistul EELK peapiiskop emeerituse Andres Tauli (11. August 1936 Tartu – 24. aprill 2018 Kanada) hauale asetatud mälestuskivi.

Kivi kavandas Andres Tauli arhitektist abikaasa Eneri Taul. Mälestuskivi koosneb graniidist ristist, millel on luterroosi kujutis ning hauatahvlilt, millel peapiiskop emeeritus Andres Tauli nimi koos sünni ja surmadaatumitega.

Eneri Taul on lasknud tahvlile graveerida juba ka oma nime. Hauatahvliga ühes tükis on graniidist pink, millel piiblisalm "Ent nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm, kuid suurim neist on armastus" (1Kr 13:13).

Õnnistamistalituse juures viibis lisaks Eneri Taulile ka Andres Tauli õde Virge James (pildil) ning peapiiskop Viilma abikaasa Egle Viilma.

SPORT - KERGEJÕUSTIK

Eesti kergejõustiku mitmevõistluskoondis tuli Ukrainast Lutskist tagasi Euroopa viimaste võistkondlike meistritena.

Eesti võttis väljakutset täie tõsidusega ja sõitis Ukrainasse oma parimatega eesotsas kümnevõistlejate Maicel Uibo ja Janek Õiglase ning seitsmevõistleja Grit Šadeikoga.

Kirja läksid kolme parema mehe ja kolme naise tulemused. Võistlus oli põnev ja Eesti tuli sellest tagasilöökidele võitjana välja. Koguti 39959 punkti, Valgevene kaotas 400 ja Suurbritannia ligi 550 punktiga. Individuaalselt oli Maicel Uibo kümnevõistluses 8181 punktiga teine ja esimest korda üle 8000 punkti kogunud Kristjan Rosenberg 8033 punktiga neljas.

Janek Õiglane kogus 27. juulil Rakveres kümnevõistluses 8251 punkti ja alistas sellega Doha MM-i normatiivi (8200). (100m -11,06; kaugus - 7.39m; kuul - 15.38m; kõrgus - 2.01m; 400m - 50,13; 110m tõkkes 14,58; ketas 42.47m; teivas - 4.79m; oda 72.38m 1500m - 4.41,24.)

14. juulil Rootsis sai 21 aastane Johannes Erm suurepäraseks tulemuseks 8445 punkti. Juuni alguses tuli Erm USA üliõpilasmeistriks 8352 punktiga.

Senini on viis eestlast ületanud 8000 punkti.

Johannes Erm	8445	5	maailma edetabelis
Maicel Uibo	8353	7	
Janek Õiglane	8251	11	
Karl-Robert Saluri	8060	28	
Kristjan Rosenberg	8033	31	

Odaviskaja Magnus Kirt tunnistati Euroopa juulikuul parimaks kergejõustiklaseks; 400 meetri tõkkejooksja Rasmus Mägi sai Teemantliiga Lausanne'i etapil oma hooaja parimat märkiva aja 49,54. Hiljuti sai Martin Kupper kettaheites tulemuseks 65.30m.

Foto: Egle Viilma, peapiiskop Urmas Viilma Facebooki leht

TERRORISTID RÜNDASID MALIS EESTI VÄGEDE BAASI, VIGASTADA SAID KA VIIS EESTI KAITSEVÄELAST

Viis Eesti kaitseväelast said viga tänases (27. juuli) terroristide rünnakus Malis Gao linnas, kui ründajad proovisid lõhkeainet täis autoga sisse rammida Prantsuse vägede baasi, mida valvavad ka eestlased. Lisaks said haavata ka Prantsuse ja Mali sõdurid. Kaitsevägi teatas, et rünnakus haavata saanud kaitseväelastele anti koheselt esmaabi ja nende vigastused ei ole rasked.

Lõhkeainet täis sõiduk üritas läbi murda esimesest kontrollpunktist, mida mehisid Mali sõdurid. Mali sõdurid tulistasid autot, aga autos olijad vastasid tulele. Auto läbis esimese kontrollpunkti ja plahvatas peale seda. Esialgse info kohaselt sai viga kolm inimest.

Gao sõjaväebaasis teenivad jalaväerühma Estpla-30 ja rahvusliku toetuselendi liikmed, kokku ligi viiskümmend kaitseväelast. Prantsuse armee juhital

mässutõrjeoperatsioonil Barkhane on eestlaste ülesanne lisaks patrullimisele ka baasi julgeoleku tagamine ja kiirreageerimisülesannete täitmine.

Operatsioon Barkhane on Prantsusmaa juhitud mässutõrjeoperatsioon Saheli piirkonnas. Selle eesmärk on toetada viie riigi (Mauritaania, Mali, Burkina Faso, Niger, Tšaad) võitlust islamiäärmuslastega ning seeläbi tõkestada ka Euroopa-suunalist ebaseaduslikku immigratsiooni ja inimkaubandust.

Rünnaku järel tõusid õhku liitlaste kopterid. *Delfi, 22.07.2019, Foto: Kaitseväe peastaabi teavitussakond*

SINIMÄGEDES MÄLESTATI 1944. AASTA KAITSELAHINGUTE KANGELASI

27. juuli hommikul toimus Ida-Virumaal Sinimäe alevikus Grenaderimäel 1944. aasta kaitselahingutele pühendatud mälestusüritus. Peeti mälestusteenistus ning asetati pärjad mälestuskivide juurde. Riigikogu liikmetest panid pärjad Tarmo Kruusimäe (Isamaa) ning Anti Poolamets ja Ruuben Kaalep (EKRE). Sinimägede lahingud, millest tänavu möödub 75 aastat, olid ohvriterohkeimad Eesti pinnal peetud heitlused. 'Lahingud kestsid 26. juulist kuni 10. augustini 1944 ja kulmineerusid Nõukogude peamise

rünnakukiilu tagasilöömisega 29. juulil. Relva-SS-i ja Wehrmachti üksused löid otsustavalt tagasi kõik Punaarmee rünnakud Sinimägede vallutamiseks. Lahing sai alguse Armeegrupp Narva taandumisest Narva jõel asunud Panther-liinilt 25. juulil 1944 Tannenbergi liinile, mille kaitsepositsioonide osad olid Sinimägedes, ja kestis 10. augustini 1944,' kirjutab Vikipeedia.

'Sinimägesid Punaarmee vallutada ei suutnud, nagu ei suutnud ta läbi murda ka mujal Tannenbergi liinist (mille kaitse osa Sinimäed olid).

Sinimägede lahing oli kõige verisem lahing, mida Eesti pinnal kunagi peetud. Lahingu tulemusena peatati Nõukogude pealetung kogu Eesti vallutamiseks. See võimaldas umbes 100 000 eestlasel põgeneda Läände ning aitas kindlustada Soome lõunarinnet, mistõttu Soome sai sõjast iseseisvana väljuda. Sinimägede lahingut on kutsutud Euroopa rahvaste lahinguks bolševismi vastu ja Eestimaa Verduniks,' seisab Vikipeedias.

KOKAKUNST - Kuulus Armeenia šašlõkk

Kuulus šašlõkk, mille marinaadi ei lisata soola. Ka küpsemise ajal soola ei panda. Seletus on selles, et süües kastetakse liha soola ja sumahhi segusse, mis annab ühtaegu nii soolase kui ka hapuka nüansi.

Koostisained

- 1 kg. sea kaelakarbonaadi
- 2. suuremat sibulat ratasteks lõigatuna
- 0,5 dl. valgeveiniäädikat
- 0,5 dl. oliiviõli
- 3 sl. tomatipastat
- 1 tl. tšillipulbrit
- purustatud musta pipart
- 1 tl. suitsutatud paprikapulbrit
- 2 tl. naršarabi (hapukas granaatõunakaste, võid asendada balsamico-kreemiga)
- korralik peotäis hakitud peterselli või koriandrit

soola

sumahhi

Valmistamine

1. Lõika liha 5 x 5 cm kuubikuteks. Sega kõik ülejäänud ained, v.a sool ja sumahh, kokku marinaadiks, kalla lihale ning masseeri mõned minutit lihatükke. Jäta need vähemalt 2–4 tunniks tunniks marineerima. Võid enne küpsetama asumist puistata lihale ka umbes 1,5 tl soola ja segada selle lihasse.
2. Lükka liha metallvarraste otsa (metallist varraste eelis on see, et need kuumenevad grillimise ajal ka ise ning liha küpseb ühtlaselt nii väljast kui ka seest. Puuvarrastega seest

küpsemise efekti ei teki). Grilli vardaid pidevalt keerates u 15 minutit, kuni liha on parajalt küps ja hakkab pealt pruunistuma. Serveerides säti lauale liha kõrvale sumahhiga segatud sool ja kasta lihatükke sinna sisse.

Retsept ja foto: Tuuli Mathisen, Oma maitse

ENGLISH SECTION - LAULUPIDU AS SEEN BY "THE ECONOMIST"

The country's "Song Celebration" has always been both personal and political. The 150th anniversary edition was no different

Admission tickets had sold out, but people were still determined to see the show. Some jumped the fences and managed to slip past security; half a million viewers tuned in on television. Such fervour is par for the course when the event is a weekend of choral singing and traditional costumes in Tallinn.

Estonia's "Laulupidu", which takes place every five years, is one of the largest amateur choral events in the world. Choirs from across Estonia and the globe undergo a rigorous audition process, then rehearse for up to two years. It was estimated that 35,000 singers performed, with thousands attracted to Sunday's seven-hour extravaganza. A study conducted in 2013 by Marju Lauristin, a politician and academic, found that 48% of 15- to 90-year-olds in Estonia had participated in the event at one time or another.

Choral singing, and Laulupidu in particular, have played an important role in civic life in Estonia. The first song celebration, held in Tartu in 1869, coincided with the "Age of Awakening", a period when Estonians first began to recognise themselves as a nation and demand self-government (from a ruling German elite and from Tsarist Russia). After 1940, during the Soviet occupation of the country, festivals were closely monitored: programmes had to be submitted in advance for vetting, songs glorifying Russia were forced onto the repertoire and "Mu isamaa, mu onn ja room", the national anthem, was banned.

Later, music provided Estonians with a way to express defiance. In September 1988 250,000 people - a quarter of the Estonian-speaking population - gathered at the festival grounds in Tallinn to call for independence. Thereafter, the movement was known

as the "Singing Revolution". The restoration of Estonian independence was formally declared in 1991.

Ms Lauristin, who was a prominent figure in that movement, says that the "denial of violence and the celebration of harmony" is at the heart of the song festival. The repertoire remains traditional, but conductors are greeted by the audience like rockstars. Choirs frequently resist organisers' attempts to corral them, singing numbers they enjoy again and again: as one festival-goer put it: "Laulupidu is the only place where the performers, not the audience, demand the encore." This, too, has a historical precedent: at Soviet-era festivals, "Mu Isaama on Minu Arm" became a protest anthem of sorts, sung at the end of recitals. The title denotes equal amounts of pride and pain, translating as both "my fatherland is my love" and "my fatherland is my scar".

This year's iteration of Laulupidu was not impervious to politics. For instance, EKRE, a right-wing populist party which calls for a more insular Estonia and is currently part of the governing coalition, made its usual complaints about Russian songs on the programme. In his closing speech, Tõnis Lukas, the culture minister and a member of the conservative Pro Patria party, spoke passionately about how the festival grounds must be protected and how, if necessary, Estonians would "stop Lasnamäe" once again. Lasnamäe is a predominantly Russian-speaking district in Tallinn, next to the amphitheatre which hosts the festival. During the push for independence, "stop Lasnamäe" was a common rallying cry, a protest against the perceived Russification of the city and, by extension, the country. "I do see the threat that populist politicians are trying to hijack some of these values, some of these themes, some of these values," one audience member said. "This needs to be resisted, but I'm pretty optimistic that we will be able to." *R.D. The Economist (precised)*

LÕIKUSKUU

Eesti Hääl soovib sünnipäeva lastele õne

10. august Helle Vare (juubilar)
12. august Maarja Reiman

Tähtpäevad

10. aug Eesti Rahva Võitluspäev (Sinimäed 1944)
20. aug 1991 Iseseisvuse taastamine
23. aug 1989 Balti kett

Sündinud

2. aug 1878 Aino Kallas
7. aug 1930 Veljo Tormis
11. aug 1905 Ernst Jaakson
13. aug 1865 Konstantin Türrpu
18. aug 1909 Milizia Korjus
26. aug 1928 Heino Laaneots

Surnud

11. aug 1886 Lydia Koidula
25. aug 1882 F.R.Kreutzwald
26. aug 1980 Milizia Korjus
28. aug 2006 Heino Lipp

Mälestame Inglismaal lahkunuid

1. aug 1972 Kindral-Major Arthur Lossmann
1. aug 1993 Ernst Tarn, IEÜ juhatusel liige ja laekur 1950-1984
22. aug 1995 Ernst Luuk, Bradfordi segakoor 'Kungla' juht ja Eesti täienduskooli juhataja
23. aug 1996 Ene Helbemäe-Grieve, filmiproduutsent
24. aug 1983 Leonhard Veski, Leicesteri Eesti Maja esimees ja koorijuht

Leinateated teistest eesti ajalehtedest

Vaba Eesti Sõna (USA)

- Ina Sepp (Tomingas) *08.04.1926 Tallinnas; †29.06.2019 Illinois'is
Veera Lepiku Kurisoo *24.03.1933; †09.06.2019 Norwich, Connecticut
Tiit Kallas *24.02.1939 Tallinnas; †05.07.2019 Morristown, New Jersey's

Eesti Elu (Kanada)

- Saale Ramat (Meiuis) *14.07.27 Hiiumaal; †22.06.2019 Torontos
Alje Reiv (Oago) *07.05.26 Hiiumaal; †25.06.2019 Torontos
Viiu Kanep *21.05.39 Pärnus; †02.07.2019 Torontos
Helgi Scott (Proos) *12.10.37 Eestis; †27.06.2019 Londonis, Kanadas
Merike Weiler *31.10.42 Tallinnas; †09.07.2019 Torontos
Linda Pint *20.02.36 Vaistes; †17.07.2019 Torontos

EELSEISVAD ÜRITUSED JA TEATED

Inglismaa Eestlaste Noorte ja Laste Suvelaagri lõpupidu ja 70. aasta juubeli tähistamine laupäeval 17. augustil 2019 algusega kell 13.30

Catthorpe Manoris, Catthorpe, LE17 6DF

Kava

Noorte suvelaagri koor

Noorte suvelaagri rahvatantsijad

Mälestusi endistest suvelaagritest

Külalisesinejad: Londoni Rahvatantsurühm 'Estonian
Folks' ja Londonis asuv eestlaste bänd 'ÖÖ'

Ühislaulud, laste ja noorte tööde näitus, tombola ja
superloterii, tants ja seltskondlik koosviibimine.

Kõik eestlased ja nende sõbrad on oodatud!

Eriti oodatud on kõik endised laagrilised ja kasvatajad!

Hea võimalus kohata vanu sõpru ja tuttavaid ning
meenutada koos veedetud suvelaagrite aegu!

This summer marks the 70th anniversary of Estonian
children's summer camps in the UK.

All previous campers are welcome to come and
celebrate this special occasion with old friends
and IES Tulevik.

Entry fee - Adults £10.00; Senior citizens £7.00;

Free entry for children under 16 years.

Evening only - £7.00

Rohkem infot / More info: Kristy Sheldon

kristysheldon@hotmail.com Tel: 07581 514775

KODUMAALT LAHKUMISE 75 AASTAPÄEVA MÄLESTUSTEENISTUS

Pühapäeval 15. septembril algusega kell 2.00

Rootsi kirikus, 6 Harcourt Street, London W1H 4AG

Kõik teretunud sellele olulisele jumalateenistusele, et
mälestada eestlaste lahkumist kodumaalt 1944.

aastal. On neid veel ikka elus, kes mäletavad
lahkumist ja nende järeltulijad elavad Inglismaal tänu
nende vanematele. Oodatud on kõik eestlased ja eesti
sõbrad. Teenistusele järgneb kohvilaud.

BRADFORDI EESTI KODU KLUBI

2019- 2020 aastakava

- 12. oktoober** - Sügispidu
- 2. november** - Bonfire Night
- 14. detsember** - Jõulupidu
- 22. veebruar** - Eesti vabariigi aastapäeva
tähistamine
- 10. mai** - Emadepäev
- 20. juuni** - Jaanipidu

LEICESTERI EESTI MAJA

366 Fosse Road North, LE3 5RS.

Vähemalt kord kuus, pühapäeviti kell 13:00 kuni
15:00 tegutseb laste keeletuba. Teretunud on kõik
suured ja väikesed lapsed keeleoskusest sõltumata.

19. oktoobril - Eesti Oktooberfest tähistamaks
Leicesteri Eesti Maja 59.aastapäeva

Kõikide sündmuste kohta saab rohkem teavet Leicesteri
Eesti Maja Facebooki lehelt.

OOTAME SPONSOREID INGLISMAA EESTLASTE NOORTE JA LASTE 70. SUVELAAGRI JAKS!

Kas sina saaksid noorte ja laste suvelaagri sponsoriks hakata?

Suur arv eesti soost lapsi ja noori UKst, Eestist ja
Saksamaalt on juba suvelaagrisse registreerunud.
Paljud nendest tulevad laagrisse juba mitmendat
korda! Lastelaager Inglismaal on kujunenud viimaste
aastate jooksul Euroopa eestlaste laste suvelaagriks
ja loodetakse, et tulevikus ühineb laagriga veel
rohkem eesti juurtega noori teistelt Euroopa maadelt.

Laagri korraldajad on väga tänulikud sponsoritele, kes
on siamaani laagrit rahaliste annetustega toetanud.
Iga väike toetus abistab meie noori ja aitab
kindlustada laagri tulevikku.

Tänavu tähistame Inglismaa Eestlaste Noorte ja Laste
Suvelaagri 70. juubeli sünnipäeva. Laager on leidnud
aset igal aastal vahet pidamata alates 1949.aastast!
Seega on Inglismaa eestlaste laager kõige kauem
püsiv väliseestlaste laste ja noorte laager. Selle
tähtsa sündmuse tähistamiseks on kavas põnevad
ettevõtmised ning ka suur ja vägev lõpupidu.

Sponsoritele pakutakse välja tasuta sissepääs laagri
lõpupeole, prii söögipilet, 5 tombola piletit,
reserveeritud istekoht ja soovi korral ilmuvad
sponsorite nimed ka peokavas.

Kui soovid suvelaagri sponsoriks hakata, palun võta
ühendust laagrijuhi, Kristy Sheldoniga, 98 Bates Lane,
Helsby, Cheshire, WA6 9LJ. tel: 01928 725058
kristysheldon@hotmail.com

I.E.S. TULEVIK

Catthorpe Manoris, Catthorpe, LE17 6DF

8-10. november - Seltskondlik nädalavahetus

9. november - Aasta peakoosolek

Info: <https://tulevik.co.uk/Facebook-Tulevik@tulevik1>

EESTI HÄÄL - ESTONIAN NEWS.

Published by the Association of Estonians in GB.

Toimetuse - Reet Järvik, Toomas Ojasoo;

Korrektuur - Tiina Kõiv.

Aastaks tellimus (UKs) - £16; Leinakuulutused - miinimum
£12. Ühisleinakuulutus - £4.00 isik; £5 pere.

Tšeki saajaks märkige "Estonian News" 4 Briar Gate,
Long Eaton, Notts, NG10 4BL.

Tel: 0115 877 6877 e-mail: info@eestihaal.co.uk

Vaated Eesti Hääles avaldatud artiklile ei tarvitse alati ühtuda
toimetuse seisukohtadega. Iga artikli eest vastutab
allakirjutanu. Toimetaja võib teha muudatusi ilma autori loata.

Printed by Diamond Print, Long Eaton, NG10 4HN